

De Minister voor Rechtsbescherming
De heer S. Dekker
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Postbus 75508
1070 AM Amsterdam

T (020) 570 05 00
F (020) 675 03 02
NL23 RABO 0333 7779 99
www.kwf.nl

E directiesecretariaat@kwf.nl
T (020) 5 700 500

Datum 19 februari 2019
Onderwerp reactie KWF Kankerbestrijding op conceptwetsvoorstel
transparantie maatschappelijke organisaties
Pagina 1/1
Ons kenmerk JvdG/sa/19.005

Geachte heer Dekker,

De afgelopen periode heeft KWF Kankerbestrijding (KWF) al nadrukkelijk van zich laten horen in de media in reactie op uw conceptwetsvoorstel 'transparantie maatschappelijke organisaties'.

In deze brief maken wij u graag duidelijk waarom dit conceptvoorstel absoluut ongewenst is voor (potentiele) donateurs en zelfs schadelijk genoemd kan worden voor al diegenen die een (levens)belang hebben bij de zeer vele activiteiten die met de gegeven middelen van KWF mogelijk gemaakt worden.

KWF ontvangt jaarlijks enkele honderden giften die het bedrag van 15.000 euro te boven gaan, in de vorm van donaties en nalatenschappen. Deze giften worden vol vertrouwen in de missie en visie van KWF gegeven, niet zelden overigens na een eigen ervaring met kanker.

Wij vrezen oprecht dat uw conceptvoorstel mensen afschrikt om grotere bedragen te geven. Het recht om in stilte te geven wordt ernstig aangetast. Wij vinden dit volstrekt niet acceptabel en verzoeken u nadrukkelijk om af te zien van dit conceptwetsvoorstel om de volgende redenen:

1. Het voorstel is schadelijk voor (medische) privacy, veiligheid en geefbereidheid van onze donateurs

- Geven is een privéaangelegenheid die anderen niet aangaat. De privacy van onze donateurs moet gerespecteerd worden. Zij stellen geen prijs op naamsvermelding. Het publiceren van naam en woonplaats is nota bene in strijd met de filosofie achter de privacywetgeving die vorig jaar nog is uitgebreid en aangescherpt onder de AVG. Giften aan KWF zijn vrijwel altijd ingegeven door een eigen ervaring met kanker. Veel (ex)patiënten en/of hun naasten ontwikkelen een sterke drang om van betekenis te willen zijn voor anderen. Verplichte publicatie staat haaks op het zorgvuldig bewaken van de veiligheid van persoonlijke medische informatie.
- Als onze donateurs met een gift boven de 15.000 euro publiekelijk bekend worden gemaakt, lopen zij een aanzienlijk risico ongewenst benaderd te worden door diverse partijen: van commerciële vragen tot bedelverzoeken en van diefstal tot bedreiging.

- Dit conceptwetsvoorstel richt zich ook op ontvangsten uit nalatenschappen. Publiekelijk bekendmaken van deze nalatenschappen tast zowel de privacy van de erflaters als de betrokken families aan.
- Het voorstel zal aanzienlijk afbreuk doen aan de geefbereidheid van onze bestaande en onze toekomstige donateurs. Daarmee riskeert u de belangrijke rol die KWF heeft in onze maatschappij. KWF zorgt voor onmisbare financiering van wetenschappelijk onderzoek naar kanker, jaarlijks ter hoogte van tientallen miljoenen euro's. Daarnaast investeert KWF met aan haar gegeven middelen aanzienlijk in campagnes ter preventie van kanker. De beweging Rookvrije Generatie, opgenomen in het regeerakkoord van uw kabinet en onlangs nog gepresenteerd als een 'anker' van het Preventieakkoord, wordt in belangrijke mate mogelijk gemaakt door KWF.
De geefbereidheid riskeren, betekent dat de overheid klaar moet zijn om in te springen en de wegvallende middelen voor haar rekening zal moeten nemen.
- De mogelijkheid om een ontheffing aan te vragen is in de praktijk geen oplossing. Een ontheffing zal tot zeer grote administratieve lasten leiden, voor onze organisatie en voor de overheid.

2. Het voorstel is buiten proportie en is 'schieten met een kanon op een mug'

- In uw voorstel lijdt een zeer grote groep bonafide organisaties onder de enkele organisaties waar mogelijk een probleem zit, maar die aan de hand van uw voorstel onmogelijk gedefinieerd kunnen worden.
- De recente rapportage van de ATR, het Adviescollege Toetsing Regeldruk, over uw conceptwetsvoorstel spreekt op dit punt zeer heldere taal: *"Omdat ATR van mening is dat het voorstel zowel op het punt van de proportionaliteit als van de werkbaarheid een heroverweging verdient, adviseert ATR het voorstel niet in te dienen"*.

3. Het is onduidelijk welk probleem wordt opgelost en wat de omvang van dit probleem is.

- Natuurlijk wil ook KWF dat in onze rechtsstaat ondermijnend gedrag wordt tegengaan. De begrippen: 'Onwenselijke gedragingen' en 'onwenselijke beïnvloeding' worden echter niet nader gedefinieerd en zijn daarmee (te) breed interpreteerbaar.
- Organisaties die niet bonafide zijn en kwaad willen kunnen deze eventuele regelgeving gemakkelijk ontwijken en zullen zoeken naar andere wegen.

4. Er bestaat afdoende wet- en regelgeving.

- Donateurs kunnen bij KWF geen invloed 'kopen' of 'afdwingen' met hun giften. Het feit dat wij de ANBI status voeren en de CBF Erkenning betekent dat wij uitvoerige 'checks & balances' hanteren en dat de onafhankelijkheid van onze organisatie zorgvuldig is gewaarborgd.
- Met de CBF Erkenning staan wij bovendien vrijwillig onder toezicht, en laten we zien dat wij als organisatie zelf al verregaande maatregelen hebben genomen om transparantie te vergroten en onwenselijke invloed tegen te gaan.

5. Het voorstel druist in tegen het belang dat de overheid toekent aan goede doelen

- In het regeerakkoord benadrukt het kabinet 'de vele positieve krachten in onze samenleving van burgers, stichtingen, verenigingen en geloofsgenootschappen' en dat zij 'ruimte verdienen'. Dit wordt actief gestimuleerd door bijvoorbeeld het handhaven

van de giftenaftrek en de Geefwet. – onmisbare pijlers onder de blijvende steun van onze donateurs.

- Ook de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid onderschrijft in haar rapport van 31 oktober jl. het grote belang dat filantropie inneemt in onze maatschappij. De WRR reikt daarbij bouwstenen aan voor zowel faciliteren als conditioneren van filantropie en merkt daarbij ondermeer op: 'Meer transparantie c.q. beperking van deze geldstromen - en omgekeerd ook het toezicht op geldstromen naar buitenlandse ANBI's - is juridisch complexe materie die raakt aan de grondwettelijke vrijheid van godsdienst'....

Wij verzoeken u dringend om u rekenschap te geven van alle bovenstaande ernstige bezwaren en vragen u nadrukkelijk om af te zien van dit conceptwetsvoorstel.

Hoogachtend,

Drs. Johan van de Gronden
Directeur

Prof. dr. Fred Falkenburg
Directeur